

توكيو ۋىلايىتىدا **سىپورت چارىسىنا نازار**

ئېر كىندە 3التىن مەدال ىلدى، ايلەلدەر ۋولەيپول كوماندىسى جىڭلىپ قالدى، رەگبىرد جاڭارتىلدى، ايپىنلى ساڭلىق چارىستان شەگىندى

شىنخۇا اگەنتىتىگىنىڭ 7 - ايدىڭ 25 - كۈنى توكيو-دان بەرگەن خىبارى (ئىلتىشلەر ۋاڭ چېنپۇ، ۋاڭ خىنجى)، توكيو ۋىليپىادا سپورت چارىسى باستالپ ەكىنشى كۈنى دۇنيە جۇزىلىك جاڭا رەكورد تۇدى، جۇڭگو ۋاكىلىلدەر ۋىرەمسى تاغى 3التىن مەدالغا يە بولدى. جۇڭگو ايلەل-دەر ۋولەيپول كوماندىسى العاشقى بەلدەشۇدە جەڭلىپ قالدى، دەي تۇرغائىمەن، ولاردىڭ اما جۇلدەگەرلىگىن قورعاۋ ساپارى ەندى عانا باستالدى.

بەرىلەتتىنالتىن مەدال سانى كووپ چارىس ئتۇرى سۇدا جۇزۇدەن 7 - ايدىڭ 25 - كۈنى تۇستەن بۇرىننان باستاپالتىن مەدال الا باساتدى. امەرىكانىڭ قورجىنىنا 6 مەدال ئۇستى؛ تۇنيىتىق جاس ساڭلىق خافاۋۋي ەر-لەردىڭ 400 مەترگە ەركىن ءجۇزۇ شەشۇشى چارىسىندا “شەتكى ءجۇزۇ جولى كەرەمەتتىن” كورسەتىپ، سوغىى 50 مەتردە الدىعا وزىپ جۇلدەگەرلىكنى يەلدەي؛ لوندون، ريو - دە - جانەيرو ەكى كەزەك ۋىليپىادا سپورت چارىسىنىڭ جۇلدەگەرى ۋسترااليا كوماندىسى 3 مېنۇت 29 سەكۇندە 69 تاقىلىدىق ناتىجەمەن وزدەرى ساقتاپ كەلگەن ايلەلدەردىڭ 100 × 4 مەترگە ەركىن ءجۇزۇ ئۇتلامالى چارىسىنىڭ دۇنيە جۇزىلىك رەكوردىن بۇزىپ، وسى تۇردەن ئۇرتسى 3 رەت جەڭمىياز اتاندى؛ جۇڭگولق ايەل ساڭلىق جالڭ يۇيىقى ايلەلدەردىڭ 100 مەترگە كەۇدەمەن جۇزۇدەن جەڭس جىرىن اسقاقتاتىپ، قارا چارىستا، چارتلاي شەشۇشى چارىستا تۇگەلدەي بىردەن - ئېىر 56 سەكۇند ناتىجەمەن 7 - ايدىڭ 26 - كۇنى وتەتىن شەشۇشى چارىسقا كىردى.

7 - ايدىڭ 25 - كۇنى تاغى 2 تۇر بويىنىشا ۇستەم كۇيدەگى ئۇرتس جۇلدەگەرلىككە كۇا بولىدىق. كورەيا ايلەلدەر كوماندىسى جەبە اتۇ بويىنىشا ايلەلدەر توپتىق ئتۇ-رىنىڭ جۇلدەگەرلىگىن 9 - رەت يەلدەي، 1988 - جىلعى خانچىڭ (سەۋل) ۋىليپىادا سپورت چارىسىنان بەرى كو-رەيا وسى ئتۇر بويىنىشاالتىن مەدال تاقانسان تۇسپەي كەلدەي.ال، جۇڭگو سۇعا سەكىرۇدە دە ايلەلدەردىڭ قوس ادامدىق 3 مەتر تاقايتىدان سەكىر-ۇنىدە ۋىليپىادا سپورت چارىسىنىڭ 5 رەتكى ئۇرتسى جۇلدەگەرلىگىن جۇزەگە اسىردى، شى تىڭمياۋ مەن ۋاڭ خان “ارمان قۇراماسى” اتىنان سايىسقا شىعپ، جۇل-دەگەرلىكنى وڭاي جەڭىپ الدى.

جۇڭگو قۇراماسى تارىجىي ناتىجە جارتقاننان كەيىن كورەمەندى باۋىرمالدىقپەن دە ءتاتىە ەتتى. مەدال تۇ-عىرىندا، تۇيدەي قۇرداس شى تىڭمياۋ مەن ۋاڭ خانالتىن مەدالدى ئېىر - بىرىنە تاقاننان كەيىن تەرەڭ سە-زىمەن قۇشاقاتاسى.

جۇڭگو ارىستارى توكيودا “تەڭدەسىز گەڭەيلىكى” ونان ارى جالعاستىردى. ەرلەردىڭ 61 كىلوگرام سالھاقتاعە-لاردىڭ جانە 67 كىلوگرام سالھاقتاعىلاردىڭ زىلتەمىر كوتەرۇ بويىنىشا شەشۇشى چارىسىندا، ەكى ئتۇرلى سالھاقتاعىلاردىڭ جالپى ناتىجەسىننە دۇنيە جۇزىلىك رەكوردتى ساقتاۋىشلار لي فايىن مەن شن لىجۇن ەڭ سوغىى سناق كوتەرۇدەن بۇرىن - اق جۇلدەگەرلىكنى يەلدەي.

تايكۇانداۋ چارىس تۇرىندە، ريو - دە - جانە يرو ۋىليپىادا سپورت چارىسىنىڭ 58 كىلوگرامدىق سالھاقتاعى

جۇلدەگەرى جاۋ شۇاي سالىمەن ارتتىرغائىنان كەيىن، ەرلەرەردىڭ 68 كىيلوگرامدىق سالىماعىندا چارتىلاي شەشۇشى چارىستان ارى بارا الهاي، اقىرىندا قولا مەدال-دى مسە تۇتتى.

سول كۇنى سۇدا ءجۇزۇ، نىسانا اتۇ، سۇعا سەكىرۇ، تايكۇانداۋ، زىلتەمىر كوتەرۇ، ساداى اتۇ، تاس جول ۋەلوسپىد چارىسى، قىلىشتاسۇ، دىزۇدو، سرعىما تاقىاي سياقتى چارىس تۇرلەرىنەن جىبىنى 18التىن مەدال-دىڭ شەشىى بەلگىلى بولدى. 3التىن مەدال العان جۇڭگو قۇراماسى جىبى 6التىن مەدالپەن قازىرشە مەدال تاقانساندا ئېىرىنشى بولپ تۇر، امەرىكا، جاپونييا قۇاىتى تەبىئەنن ئېىر كۇندە جەكە - جەكە 4 مەدال ەنىشلەيدى.وزبەكىستان، ۋسترااليا، فرانسىيا، ۋستىريا جانە رەسەي سپورتىشلارى العاشقىالتىن مەدالدارىن الدى.

زور ۇمىت كۇتتىرگەن جۇڭگو ايلەلدەر ۋولەيپول كوماندىسى بۇل كۇنى العاشقى سايىسقا شىقتى، الايدا اما جۇلدەگەرلىگىن قورعماقىش كوماندا وقىيات بەيىنە كور-سەتىپ، 25: 21 جانە ەكى رەت 25: 14 ۇپايلىق الشاق پا-رىقپەن ئۇرتسى 3 رەت جەڭلىپ، ۋىليپىادا سپورت چارد-سىنا 2 - رەت قاتىناسپ وتىرعان تۇركيا كومانداسىنا و-د-لاماعان جەرەدەن جول بەرەپ، ريو - دە - جانەيرو ۋىليپىادا سپورت چارىسىنداى العاشقى سايسىتا جەڭلىپ قالۇداي جاعدابىدى تاغى قايتالادى.

جالپى چارىستا جۇڭگو كوماندىسى باسىپ ۇرۇدا 80 رەتتە نەبارى 28 رەت ساتتى ۇردى، نەگىزگى شاپ-ۇلىشى جۇ ئپىڭدى قارسى جىاق شاۋجايلاپ الدى دا، تۇتاس چارىستا نەبارى 4 ۇپاي الدى، كوماندا بويىنىشا تەك جاڭ چاڭيىڭنىڭ ۇپايى عانا ەكى ورىندى سانعا شىقتى. چارىستا باس جاتىقتىرۇشى لاک پىڭ نەشە رەت ادام ۋستىتىرپ، شەپتى وزگەرتسە دە ۇنىمى ماردىمدى بولمايدى. چارىستان كەيىن ول كوماندا مۇشەللەرىنىڭ بەيىنەسنىە قايران قالغاندىمەن ايتىپ، قايتىپ بارغائىنان كەيىن جاقىلاپ قورىتىندىلپتىندىمەن ئېىلدردى.

دوپ تۇرىندەگى باسقا توپتىق چارىس تۇرلەرىنەن 3 ادامدىق باسكەتبول چارىسىندا جۇڭگو ايلەلدەر كومان-داسى ەكى چارىستا تۇگەل جەڭسىكە جەتتى، مۇنىڭ ئىشىندە دۇنيە جۇزىندە 2 - ورىنداى فرانسىيا كوماندىسىن جەڭدى؛ ەرلەر باسكەتبول كوماندىسى جەكە - جەكە ئېىر ۇپايپەن جانە 3 ۇپايپەن ەزوروپالىق دوكەي كومانداعا جول بەردى، دەسەدە ولاردىڭ چارىس كۇيى چاقىار-دى؛ جۇڭگو ايلەلدەر حوككەي كوماندىسى 4: 3 ۇپايپەن جاپونييا كوماندىسىن جەڭىپ العاشقى ساتىلىككە جول اشتى. تۇندە وتكىزىلگەن “ەرلەر باسكەتبول شەشۇشى چارىسىنىڭ الدىن الا ويناۋىلدىنا” امەرىكا 83: 76 ۇپايد-مەن فرانسىياعا جول بەردى.

7 - ايدىڭ 25 - كۇنىكى چارىستا قايراتى تاسقىندا عان جاستىق پەن ساقا ساڭلاق چىكايياسنىڭ توسىمۇنا كۇا بولىدىق. ەرلەردىڭ 10 مەتردەن گاز مىلتىق اتۇنىڭ جانە ايلەلدەردىڭ 10 مەتردەن گاز-تايپانشا اتۇنىنىڭ شەشۇشى چارىسىندا، مەدال العان 6 ادامنىڭ ئىشىندە 5 ادام 1985 - جىلدان كەيىن تۇعان، بۇل ەكى چارىستا جۇڭگو ساڭلاقتارى ئېىر كۇمىس، 2 قولا مەدالعا يە

بولدى. ۋىليپىادا سپورت چارىس ئتۇرىنىڭ قاتارىنا العاش رەت كىرگەن تولقىن قۇمامق جانە سرعىما تاقىاي چارىستارى وسى كۇنى باستانپ، جاپونيالىق 23 جاستاعى سپورتشى كۆمى شىۇڭبۇۋ ەرلەردىڭ سرعىما تاقىاي كوشە ۇلگىسى چارىسىنىڭ جۇلدەگەرلىگىن ەنىشلەيدى.

ئېىر قىزىعى، كۆھپىدىڭ ۇيىنەن چارىس الاڭىنا نەبارى 20 مېنۇتتا جەتۇتگە بولادى. وسىنىڭ ارقاسىندا جۇلدەگەر سىيلەنن ۇيىنە بارىپ قۇتتىقتاۋ قولايلىل-ەىنا يە بولعائىنىڭ سىرتىندا، كوشەدە دۇنيەگە كەلگەن بۇل چارىس ئتۇرى ۋىليپىادا وىسىندارى قاتارىنا كىرگەننەن كەيىن، العاشقىالتىن مەدالدىڭ دا وسى كوشەدە وسكەن بالاعا ءتان بولعانى دا ادامدار-دى قايران قالدىردى.

وزبەكىستاندىق 46 جاستاعى گىيىناستىكا سپورتىشى چۇسۇپىتىنيا ايلەلدەردىڭ اعاش اتقان قارغۇ چارىس تۇرىند-ە تولىمدىلىق چارىسىنان وتە الهاي قالىپ، ۇزىنىڭ 8 كەزەك ۋىليپىادا سپورت چارىسى ساپارىنا تۇكنە قويدى. انا جىلدارى “ئىسىز ساقايماي تۇرغاندا، مەن قازتايبۇعا باتپايىم” دەگەن سوزىمەن سانسىز ادامدى اسەرلەندىرگەن سپورتشى بۇگىن ئۇزى دە “انا اتانار” جاسقا جەتپ ئۇزىنىڭ باقتىى ومىرنە تالىپىناقتى.

تولقىن قۇمامق چارىسى بويىنىشا جوسپاردا 7 - ايدىڭ 28 - كۇنى ەرلەر مەن ايلەلدەردەن 2التىن مەدال بەلگىلەن-بەك بولغان، الايدا بيبلى 8 - ئومورلى تايىڭ داۋىلى “نە-پاراتاىك” 7 - ايدىڭ 27 - كۇنىنىڭ الدى - ارتسىدا جاپونيياغا جەتەتىندىكەن، چارىس ۋاقتى وزگەرۇى مۇمكىن.

مۇنان سىرت، ئىسىننارا ايپۇلى ساڭلاقتاردىڭ دا ۋىليپىادا ساپارى وزگەردى، قازىر دۇنيە جۇزىندە 1 - ورىندا تۇرغان يىسپانىلىق گولفى دوپ شەپەرى جون رام مەن دۇنيە جۇزىندە 6 - ورىندا تۇرغان امەرىكىالىق گولفى دوپ شەپەرى برىسون دەچامبو جاڭا ئيتتى ايدار-شا ۇپىرۇس تەكسەرۇ ناتىجەسى بولمەدى بولپ شىققاندىق-تان، توكيو ۋىليپىادا سپورت چارىسىنان شەگىندى. ۋسترااليا-لىق جۇردەك چارىس سپورتىشىسى، ريو - دە - جانەيرو ۋىليپىادا سپورت چارىسىنداى ەرلەردىڭ 20 كىلو-مەترلىك چارىسىنىڭ قولا مەدال يەلگەرى دان بىرد - سىمىت ۇيىندەگىلەردىڭ دەنساۋلىعى سەبەبىنىنە توكيو ۋىليپىادا سپورت چارىسىنا قاتىناسپايتىندىمەن چارىيالا-دى. توكيودا جاتتىغۇىن باستاپ كەتكەن ەكى كەزەك ۋىليپىادا سپورت چارىسىنداى تور دوپ ەرلەر جەكە جا-رىسىنىڭ جۇلدەگەرى، انگىلىالىق اينۇلى ساڭلاقى مۇررىي جارالانوۋ سەبەبىنىنن ەرلەر جەكە چارىسىنان شەگىنەتىندە-گىن چارىيالادى.

7 - ايدىڭ 26 - كۇنى 21التىن مەدالدىڭ يەگەرى بەلگىلى بولادى، مۇنىڭ ئىشىندە ۇستەل دوپ ەر - ايلەل ارالاسپا چارىسى بويىنىشا “جۇڭگو - جاپونييا بەلدەسۇى” وتەدى، “شىن - ۇن” قۇراماسى جاپونيالىق شۇيگۇسۇن / پىنىڭ مەيچىڭغا قارسى بەلدەسەدى؛ سۇعا سەكىرۇ بو-پىنشا ەرلەردىڭ ەكى ادامدىق 10 مەترلىك تۇعىردان سەكىرۇ، زىلتەمىر كوتەرۇ بويىنىشا ايلەلدەردىڭ 55 كىلوگرام سالىماغى سياقتى چارىس تۇرلەرىنەن جۇڭگو قۇراماسىنىڭالتىن مەدال ۇنىنان ۇمىت بار.

ياڭ چيان تۇڭغىشالتىن مەدالعا يە بولدى شىنچياڭدىق نىسانا اتۇشلارعا شابىت بولدى

ايدا 46 - كەزەكىنى نىسانا اتۇ دۇنيە جۇزىلىك جۇلدەلى چارىسىندا جەر باۋىرلاپ جاتىپ مىلتىق اتۇداالتىن مەدال العان. لي ۇنجيە بىلاي دەدى: “ياڭ چىاندى قۇتتىقتايمىز، نىسانا اتۇشى رەتىندە، ئېىز توتەنشە ما-قتانىش سەزىنەمىز. ونىڭالتىن مەدال العان تەكە تاراتىل-مىن باستان - اياق كورپ، ناق مايدان چارىستى قايتا-دان باستان كەشىرگەندەي بولدىم”.

كەزەكتە شىنچياڭ نىسانا اتۇ قۇراماسىنا 6 ادام 14 -

كەزەكى مەملەكتەتلىك سپورت چارىسىنىڭ شەشۇشى جا-رىسىنا قاتىناسۇ تولىمدىلىغىنا يە بولغان. كوپىشلىك مىنانى ئېىلدردى: ئىموز جوق، ياڭ چياندى ۇلكى ەتپ، شايد-قاسقا بەلسەنە دايىندالىپ، جاقىمى ناتىجەجكە قول جەتكىزۇ-گە ۇمتىلامىز.

□ ئارقانداي سىرتقى كۇش اتاۋلى كورىكتى شىنچياڭنىڭ العا باسقان قادامىنا بوگەت بولا المايدى

”ئېز شىنچياڭ خالىقىنىڭ تاماشا تۇرمىسىن كوردىك“

—— جۇڭگوداعى شەئىلدىك ۋىقنىۋىشلار شىنچياڭغا كەلىپ ارالادى، ساپاردا بولدى

□ انار بۇلت / شىنچياڭ گازەتىنىڭ ئىلتىشىسى لي لىن

”ەگىنشى وتباسلارىن ارالاعان كەزدە، مەن گەگىنىش-لەردىڭ جۇزىنەن ولاردىڭ جۇرەك چاردى شىنايى كۇلكە-سىن سەزىندىم“، - دەدى 7 - ايدىڭ 20 - كۇنى باتسى وڭ-تۇستىك ۇلتىتار داشۇەسىندەگى كورەيىالىق ۋىقتۇشى ۋىن شياڭشىيان. 5 كۇندىك ەكىسكۇرسىيالاۋ، ارالاۋ بارىسىندا ول جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ ۇقساماعان ۇلت ادامدارىن، ۇقساما-عان ئدنى سەنىمەدەگى ادامداردى نىتىماقتاسترۇعا قالايمى قۇلىشىنى جاساعاندىمەن كوردى، شىنچياڭداغى ئار ۇلت خالىقىنىڭ شىن جۇرەكتەن شىققان باقت سەزىمەنە، تايىس سەزىمەنە، خاۋىپسىزدىك سەزىمىنە كۇا بولدى.

7 - ايدىڭ 16 - كۇنىنەن 20 - كۇنىسە دەپىن، امەرىكا، فىنلاندىيا، جاپونييا، كورەيا سياقتى ەلدەردەن كەلىپ ەلىمىز-دەگى ئېىر ئېولم ۇلتتىق شۇەيۋان - مەكىنەپتەرە ساباق بەرىپ جاتقان شەئەلدىك ۋىقتۇشىلاردىڭ ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسى شىنچياڭغا كەلىپ ارالادى، ساپاردا بولدى. ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسى دىلگەرەندى - كەپىندى قاشقار ايجامەندا، حوتان ايجامەندا جانە ئۇرىمجى قالاسىندا ەكىسكۇرسىيادا، ساپاردا بولپ، شىنچياڭنىڭ قوعا-مىنىڭ ورنىقتى ەكەندىگىن، خالىقىنىڭ نىنىش ئومىر، شات - شادىپان تىرسلىك كەشىرىپ جاتقانىدىمەن، مادەنىيەتنىڭ گۇلدەنىپ، دامىغاندىمەن شىنايى سەزىندى.

قاشقاردا ەكىسكۇرسىيادا، ساپاردا بولغان 2 كۇندە ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسىنىڭ مۇشەلەرى دىلگەرەند-دى - كەپىندى قاشقار داشۇەسىن، قاشقار نان كاسىبى باقە-شاسىن، قاشقار بابىرى قالاسىن، ايتكار مەشىتىن ەكىسكۇرسىيالا-دى ئارى قىستاق قۇرغان كامسپورىنداردى، قاراپايىم ۇيغۇر ۇلتى بۇقاراسنىڭ وتباسلارىن ارالاپ، شىنچياڭ خالىقىنىڭ تۇرمىسىنداى وراسان زور وزگەرىستەردى شىنايى سەزىند-دى. ورتالىق ۇلتىار داشۇەسىندەگى فىنلاندىيالىق ۋىقتۇشى ۇن دى مەيلى بابىرىغى قالا رايونىن وزگەرتىپ سالۇدا بولسىن، الدە گەكشىلەرگە قوشىمىشا قاراجات بەرۇ ارقىلى بەيپۇت ئۇي سالپ بەرۇدە، اۋلا شارۋاشلىغىن دامىتۇدا بولسىن، بارلىغىنا ۇكىمەتنىڭ وراسان مول قارچى قوسقانىد-مەن، بۇدان ۇزىنىڭ جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ خالىق تۇرمىسىنا ۇزدىكىسى نازار اۋدارۇداعى جانە ونى جاقىسارتۇداعى قام-قورلىغى مەن تەبىئىنن بايقاغانىدىمەن ايتتى. قاشقار بابىرىغى قالاسىن ارالاعاندا قۇددى ۋاقت پەن كەڭسىكتىكەن القىعان مادەنىيەت ساپارىن باستان كەشىرگەندەي كۇي كەشكەن ول بۇدان كوپ نەگىزدى، ئېىر تۇلالى جۇڭخۇا مادەنىيە-نىڭ قۇدىرەتتى كۇشىن سەزىنىپ، جۇڭگونىڭ مادەنىيەت سە-نىمىنە كۇا بولدى. ول بۇكىل جەر شارىندا جاڭا ئيتتى ايد-دارشا ۇپىرۇس وكپە قاپىنۇ نىدەتى ئالى دە بۇكىلدەي نىز-گىندەلەپەگەن جاعايدا، جۇڭگونىڭ جەر - جەرىندەگى ادامدار وسىندا كەلىپ ساياحاتتاپ ئىجۇر، بۇل جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ نىدەتتەن ساقتانۇ - نىزگىندەۋ جاتقانرىندا كورەنكى ناتىجەجكە قول جەتكىزگەندىگىن تولىق دالەل-دەيدى دەپ قارادى. مادەنىيەت ارقالىق زەرەتتەۋ وقىمسە-تىسى رەتىندە، ول وزگە ەلدىڭ مادەنىيەتىنە كوپ تۇرغە-دان، كوپ ولىشمەمن قاراۋ كەرەك، سوندا عانا وبىيەكئىۇ، ئادىل باعا بەرۇرگە بولادى دەپ قارادى. ول كوپتەگەن ادامدارعا شىنچياڭغا كەلىپ نامىز شىنچياڭدى كورۇدى ۇس-نىس ەتەتىندىگىن ايتتى.

(باسى 1 - بەتتە)

چۇق جىلداردان بەرى شىنچياڭعا باغىنىتامالى كومەك-تەسۇ قىزمەتى شىنچياڭ قىزمەتىنىڭ ئۇيىنىن نەمىز توغمەك-تەي وتىرىپ ورمىستەتلىپ، شىنچياڭنىڭ كاسىپ سالاسىنىڭ داۋىى، خالىق تۇرمىسى قاجەتنى سايىقتالارمەن دالپە - ئال ۇشتاستىرىلىپ، شىنچياڭغا كوهەكتەسۇدىڭ جالپىلىق ونمەد-لىگىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتىپ، شىنچياڭغا ساياحاتىشى جەت-كىزىۋمەن، نىسان اكەلۇمەن عانا تىنباي، تاغى ”ۇيرىمە قۇراۋ ۇلكىسىندە“ مەدەۋ بويىنىشا شىنچياڭغا كوهەكتەسۇدى ورمىستەتپ، شىنچياڭنىڭ نەگىزگى ساتى مەدەۋ ورمەسىنىڭ تۇلالىق جوعارىلانۇنا كۇش ۇستەپ جەنئەكدەي... شىنچياڭعا باغىنىتامالى كوهەكتەسۇ قىزمەتى كەدەيلىكتەن ارنىلۇدان قامال اۋ شەشۇشى شياقسىنىڭ شەشۇشى جەڭ-سىنە جەتۇگە، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇعا

ۇلتتىق ەرەكشەلىككە يە قۇرىلىستار، كوشەلدەردە ئماز -

مابرام بولپ اسىر سالغان بالالار، الاڭدا دۇركىرەي ۇشىپ - قونغان كەپتەرلەر... 7 - ايدىڭ 18 - كۇنى تۇستەن بۇرىن، ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسىنىڭ مۇشەلەرى حوتاند-نىڭ تۇانچىڭ كوشەسىندە سەيلىدەگەندە، ەرىكىسىز ايىلداپ كوشە كوركىنە تاماسانا قاراپ، تۇس - تۇستان فوتو ايپارات-تارى مەن قول تەلەفوندارىن لىپ شىعەپ، كوز الدارىنداغە-نىڭ ئېارىن توقتاتۇسىز سەستەلىككە الدى. ورتالىق ۇلتىتار داشۇەسىندەگى جاپوندىق ۋىقتۇشى جىتپان لىجۇا بىلاي دەدى: جول بويى مەيلى قاشقار بابىرىغى قالاسىن، الدە خو-تانداغى تۇانچىڭدى ەكىسكۇرسىيالاغاندا بولسىن، ۇكىمەتد-تىڭ جەرگىلىكتى تۇرىمىنداردىڭ قونىستاتۇ شارت - جاء-دايىن جاقىسارتۇداعى قۇاتىن تۇراتقاندىرۇعا تىتايدى كەكەن. ئىيتىتى دە قۇندى جاعى، ئتۇرلى شارالارمەن تۇرىمىنداردىڭ تۇرمىس ساپاسىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇ - مەن بىرگە، “بۇرىنغى قالپىن ساقىتاي جونىدەپ”، شىنچياڭنىڭ از ۇلت مادەنىيەتىنە ئمان بەرگەن، قورعاعان شىندىمەن تولىق اڭىگەلدى.

7 - ايدىڭ 19 - كۇنى تۇستەن كەيىن ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسى ۇرىمجىگە كەلدى، تۇڭغىش ايلدامادا ”شىنچياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۇ جانە ۇشقارلىقتى الاستاتۇ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرئېتىق كورمەسىن“ ەكىسكۇرسىيالادى. ورتالىق ۇلتىتار داشۇەسىندەگى امەرىكا-لىق ۋىقتۇشى ۋاڭ شىۋان؛ لاڭكەسە ەلەمەنتتەر جۇڭگودا وسىنىشاما اۋىر بۇلگىنلىشلىك تۇدىرىپتى، امەرىكادا شىنايى حابارلاردى كورۇمىز وتە قىين، جۇڭگونىڭ لاڭكەستىككە سوققى بەرۇدە قولدانغان شارالارى توتەنشە قاجەتتى، - دەدى. ئۇرىمجى قالاسى تىناشان رايونى رىدراۋچياۋ ۇمامى گۇيۇانتشياڭ ەلشۇمەتتىك اۋمامەندا ەكىسكۇرسىيادا، ساپاردا بولغاننان كەيىن ول: جۇڭگو قىنىشلىغى بار بۇقاراعا كو-مەكتەشۇ، قىين ماسەلەلەردى شەشۇ جاعىندا توتەنشە جاقسى سىستەگىن، - دەپ باغا بەردى.

ەكىسكۇرسىيالاۋ - ساپارلاۋ ۇيرەمسى دىلگەرەندى - كەپىندى شىنچياڭ خالىقلارلىق ۇلكەن بازارىن ارالاپ، شىنچياڭنىڭ جەر جاعدايى مەن ەل سالتىن جانە كوپ نە-گىزدى مادەنىيەتتىن سەزىندى، شىنچياڭ ئىسلام ئدىنى شۇەيۋانىنا بارىپ ەكىسكۇرسىيالادى، سونداي - اق شىنچياڭ ئىسلام ئدىنى شۇەيۋانىنىڭ باستىغى ابدۇرىقېپ تىمومۇرىناىز-بەن ئدىنى ۋىقتۇشى - قىزمەتكەرلەردى باۋلۇ، ئدىنى قىيمىلدار ورمىستەتۇ سياقتى ماسەلەلەر جونىندە شىكەرەلپى بىكىر اۋدىستىردى.

ەكىسكۇرسىيالاۋ، ساپارلاۋ ارقىلى ەكىسكۇرسىيالاۋ - سا-پارلاۋ ۇيرەمسىنىڭ مۇشەلەرى مىنالاردى ئېىلدردىدى: مەيلى ئدىنى قىيمىل ورىندارىنداغى كەمەلدى قاتتى بولشەك قۇرىلغىلارى بولسىن، الدە شىنچياڭ ئىسلام ئدىنى شۇەيۋا-لىرىنداغى ۋقۇشىلاردىڭ «قۇران» ۇيرەنۇى سىياقتىلار بولسىن، بارلىغىنان جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شىنچياڭداغى مۇسىل-مان بۇقاراسىنا كوڭىل بولەتىندىگىن، ئدىنى سەنىم ەركىندىد-گىنە قۇرمەت ەتەتىندىگىن جانە ونى قامتاماسىزداندىرغاندىد-مەن كورۇرۇگە بولادى. كورگەندەرەمىز بەن ەستىگەندەرەمىز ئىسىننارا باتىس اڭپارات قۇرالدارى تاراتقان ”شىنچياڭ ئدىنى سەنىم ەركىندىگىن شەكتەدى“ دەگەن سياقتى خابار-لارمەن مۇلدە باسقاشا بولدى. نامىز شىنچياڭ چاراسىمدى، ورنىقتى، گۇلدەنگەن، تاماشا كوركەم ەكەن!

ماڭىزدى ۇلەس قوستى، سونداي - اق شىنچياڭنىڭ جاڭا دامۇ كەزەگىن تىپاناتق ەتۇنىدە، جاڭا دامۇ ۇستانمىن دايەك-تىلەندىرۇنىدە، جاڭا دامۇ ارانسىن قالىپتاستىرۇنىندا دىلگەرد-لەتۇ جانە جەبەۋ رولىن اىقاردى.
جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانغان مەملەكەت قۇرۇدىڭ جاڭا ساپارىندا، پارتيانىڭ پارەمەندى باششلىد-مىندا، بۇكىل ەل خالىقىنىڭ قۇلىشىنا كومەكتەسۇنىدە، شىنچياڭداغى ئار ۇلت كادر - بۇقاراسىنىڭ، ئىموز جوق، كورىكتى شىنچياڭ قۇرۇدىڭ، وتان ارمانىن بىرگە جۇزە-گە اسرۇدىڭ قۇاتتى قوزغۇشى كۇشىن قاۋلايتىپ، وتاند-نىڭ شىنچياڭىن بارغان ساين كوركەم ەتپ قۇرىپ شىعالتە-نىنا سەنىمىمىز كامىل!
(”لەپتى لەپىز“ ماقالا جولدداۋ پوچتاساندىغى: xjrbplb@126.com